

WIADOMOŚCI ARCHIDIECEZJALNE WILEŃSKIE

PRENUMERATA: DWUTYGODNIK KAPŁAŃSKI		OGŁOSZENIA
Rocznie 15 zł.	REDAKCJA I ADMINISTRACJA:	$\frac{1}{1}$ strona 48 zł.
Półrocznie 8 zł.	Wilno, zaułek Bernardyński 6 m. 1	$\frac{1}{2}$ strony 24 zł.
Nr. pojed. 80 gr.	Konto P. K. O. № 80.833 lub № 81.418 Chrześcijański Bank Spółdzielczy na Antokolu w Wilnie.	$\frac{1}{4}$ strony 12 zł.
		$\frac{1}{8}$ strony 8 zł.

Agnoscite quod agitis: imitamini quod tractatis. *Pont. Rom.*

DZIAŁ URZĘDOWY.

ZARZĄDZENIA STOLICY APOSTOLSKIEJ.

Dekret Św. Penitencjarji Apost. w sprawie odpustów, do nabożeństwa „Drogi Krzyżowej” przywiązanych.

Każdemu wiadomo, iż nabożeństwo *Drogi Krzyżowej*, w której się rozpamiętywa drogę i Mękę Pana naszego Jezusa Chrystusa od pretorjum aż do miejsca Kalwarji, od najdawniejszych czasów w całym Kościele, z wielkim pożytkiem duchowym wiernych, przyjęte, przez Najwyższych Pasterzy licznymi odpustami zostało wzbogacone; wskutek tego jednak, że z biegiem czasu dokumenty autentyczne zaginęły, nie można ustalić, jakie i ile ich jest w rzeczywistości.

By więc usunąć wszelkie na przyszłość powątpiewania, Jego Świątobliwość Ojciec św. Pius XI, z Bożej Opatrzności papież, na prośbę niżej podpisanego Kardynała Penitencjarjusza Wielkiego, na audjencji, w dniu 17 lipca roku bieżącego mu udzielonej, zniósłszy najwyższą swoją władzą wszystkie i poszczególne odpusty, w tej sprawie dawniej nadane, łaskawie postanowił raczyć, aby:

Wszyscy wierni, którzyby czy to pojedynczo, czy też wspólnie z innymi, przynajmniej ze skrucą w sercu, nabożeństwo *Drogi Krzyżowej*, prawnie ustanowionej, według przepisów Stolicy świętej, odprawili, mogli pozyskać:

a) Odpust zupełny tylekroć razy, ileby tego nabożeństwa dopełnili;

b) Drugi również odpust zupełny, o ileby tego dnia, gdy

wspomnianego nabożeństwa dopełnili, albo w ciągu miesiąca od odprawienia jego dziesięciokrotnie, do Stołu Pańskiego przystąpili.

c) Odpust cząstkowy dziesięciu lat i tyluż kwadragen za każdą stację, o ileby przypadkiem rozpoczętego nabożeństwa, z jakiegokolwiek słusznej przyczyny, do końca nie doprowadzili.

Te zaś odpusty tenże Ojciec święty rozciągnąć raczył także i do tych, którym przysługują specjalne w tej sprawie dekrety z dn. 8 sierpnia 1859 r. ¹⁾, i z dn. 25 marca roku bież. ²⁾ tak jednak,

¹⁾ Aby wszyscy obojga płci wierni chętniej rozpamiętywali Mękę Pana naszego Jezusa Chrystusa i jednocześnie mogli i byli w stanie wszystkie i poszczególne, do tego zbawiennego nabożeństwa przywiązane, odpusty pozyskiwać, zanesiona została do Najwyższego Pasterza Klemensa XIV następującej treści prośba: „Chorzy, żeglujący, uwięzieni i ci, którzy zamieszkują kraje niewiernych, albo mający słuszne przeszkody do odwiedzenia św. *Drogi Krzyża*, ścieląc się do stóp, błagają Świątobliwość Waszą o łaskę, aby mogli zdobywać odpusty rzeczonych stacyj, pozostając w stanie wskazanych trudności, przez odmówienie 14 *Ojcze nasz* i *Zdrowaś* i w końcu pięciu drugich *Ojcze nasz* i *Zdrowaś* na uczczenie Męki Pańskiej, mając przy sobie krzyżyk mosiężny, poświęcony przez jakiegokolwiek Gwardjana albo Przełożonego większego, podległego Najprzewielebniejszemu Ojcu Generalowi całego Zakonu z Aracoeli“... Tę prośbę tenże Najwyższy Pasterz najłaskawiej przyjął i na audjencji w dniu 26 stycznia 1773 roku tego, o co proszono, udzielił, bez względu na przeciwne zarządzenia i t. d.

Co do powyższego nadania powstały dwie wątpliwości, a mianowicie: pierwsza — czy należy odmawiać tylko czternaście *Ojcze nasz* i *Zdrowaś*, a znowuż pięć *Ojcze nasz* i *Zdrowaś*, jak wyżej podano, czy też, zgodnie z Reskryptami tejsze Św. Kongregacji, należy odmawiać ze skrucą serca i pobożnie dwadzieścia *Ojcze nasz*, *Zdrowaś* i *Chwała Ojcu*, jedno mianowicie za każdą stację, pięć na uczczenie świętych ran Pana naszego Jezusa Chrystusa i jedno na intencję Jego Świątobliwości; druga zaś — czy przez wyraz „mosiężny“ należy uważać za wyłączony wszelki inny materiał, z którego są krzyże sporządzane.

Po złożeniu relacji w sprawie tych wątpliwości Ojcu św. Piusowi IX przez niżej podpisanego Sekretarza Św. Kongregacji Odpustów na audjencji w dniu 8 sierpnia 1859 r., Jego Świątobliwość łaskawie odpowiedział: co do 1-ej zachować należy zwyczaj tejsze Św. Kongregacji, a co do 2-ej wyjaśnił, iż przez wyraz „mosiądz“ należy rozumieć wyłączenie materiału kruchej.

To wszystko Św. Kongregacja odpustów i Relikwii nakazała ogłosić drukiem, aby wierni Chrystusowi obojga płci wiedzieli, iż wszyscy ci, którzy, mając słuszne przeszkody do odwiedzenia stacyj św. *Drogi Krzyża*, posługiwali się tego rodzaju krzyżykami, mającemi upoważnienie Najwyższych Pasterzy, winni zachować niniejszy Dekret, bez względu na przeciwne zarządzenia.

Dan w Rzymie, dnia 16 września 1859 r.

(Decreta authentica S. C. Indulgentiarum N. 387).

²⁾ Św. Penit. Ap. z dnia 25 marca 1931 r. o rozciągnięciu wszystkich odpustów do chorych, którzy nie mogą nawet 20 *Ojcze nasz*, *Zdrowaś* i *Chwała* bez wielkiej trudności odmówić, byleby ucałowali krzyż stacyjny lub nań spojrzeli i odmówili jakąś krótką modlitwę lub akt strzelisty na uczczenie Męki i Śmierci Chrystusa Pana (Cf. *Wiad. Archid. Wil.*, 1931 r., str. 194).

aby ci, którzy ze słusznej przyczyny wszystkich *Ojcze nasz*, *Zdrowaś* i *Chwała* odmówić nie mogli, zamiast odpustu zupełnego, pozyskali odpust częściowy dziesięciu lat i tyluż kwadragen za każde *Ojcze nasz*, *Zdrowaś* i *Chwała* odmówione; i jeżeliby ktoś, z powodu choroby, mógł przynajmniej ucałować lub tylko spoglądać na krucyfiks do tego poświęcony, nie zaś dodawać modlitwy strzelistej, nie doznał przeszkody do pozyskania odpustu zupełnego.

Niniejsze ma znaczenie na wieczne czasy bez wystawienia Brewe i bez względu na jakiegokolwiek przeciwne zarządzenia.

Dan w Rzymie z Św. Penitencjarji Apostolskiej, dnia 20 października 1931 r.

(L. S.)

W. Kard. Lauri, Penit. W.

I. Teodori, Sekret.

Dekret Ojca św. o rozszerzaniu kultu św. Alberta Wielkiego BW. na cały Kościół z dodaniem tytułu Doktora Kościoła.

W dniu 9 stycznia r. b. został ogłoszony Dekret (*Litterae Decretales*) Ojca św., zaczynający się słowami księgi Eklezjastyku (1. 26): „In thesauris sapientiae intellectus et scientiae religio-sitas“, którym się nakazuje kult św. Alberta Wielkiego z Zakonu Kaznodziejskiego całemu Kościołowi z dodaniem tytułu Doktora Kościoła. Dekret zawiera streszczenie wybitnej działalności świętego Alberta Wielkiego jako kapłana, biskupa i uczonego, aż do ostatniego etapu jego apostolskiego życia — Soboru Ljońskiego. Charakteryzując wszechstronną działalność naukową tego Świętego, Dekret wylicza poza filozofją, teologją i piśmiennictwem, jeszcze następujące dziedziny prac św. Alberta: astronomję, kosmografję, meteorologję, klimatologję, fizykę, mechanikę, architekturę, zoologję, botanikę, rolnictwo, żeglarstwo; dalej wskazuje na kult, jaki Albert Wielki posiadał już w wielu miejscach, kult potwierdzony przez licznych wiernych i wielu Papieży, oraz przypomina, że jeszcze na Soborze Watykańskim biskupi niemieccy złożyli prośbę o uroczystą kanonizację tego Świętego. Z powodu nagłego przerwania Soboru, wskutek zajęcia i zaboru Rzymu, sprawa ta wówczas została odroczone. W końcu Dekret stwierdza, iż, właśnie, w czasach obecnych, gdy szczególnie silnie odczuwać się daje potrzeba pokoju, kanonizacja i proklamowanie doktorem Kościoła Alberta W. specjalnie wydaje się wskazanem, albowiem św. Albert był zawsze gorliwym bojownikiem idei pokoju. Ponadto właśnie w dzisiejszych czasach szczególnie poży-

tecznem wydaje się stwierdzenie harmonji pomiędzy wiarą i wiedzą, gdy bezbożność tak starannie je oddziela.

Dekret wyznacza dzień 14 listopada, t. j. dzień śmierci św. Alberta, za dzień jego święta, nadając ryt *duplicis*.

(*Osservat. Romano*, dn. 10 stycznia 1932 r.).

ZARZĄDZENIA ORDYNARJATU ARCYBISKUPIEGO.

Dekret o nowem rozgraniczeniu parafij drujskiej i leonpolskiej dek. brasławskiego i młorskiego.

ROMUALDUS JAŁBRZYKOWSKI

Dei et Sanctae Sedis Apostolicae gratia

ARCHIEPISCOPUS-METROPOLITA VILNENSIS

S. Th. M.

In perpetuum rei memoriam.

Gregis Nobis commissi salutis instantes eiusque animarum malis mederi cupientes, attenta locorum conditione, auditis, quorum interest, pagum *Wiata*, hucusque pertinentem ad parochiam in Druja, cum suis incolis et familiis a praedicta parochia auctoritate Nostra ordinaria, ad tramitem Codicis J. C. (c. 1427), separamus et ad ecclesiam parochialem in Leonpol decanatus Miorensis adscriptum esse declaramus et statuimus.

Datum ex aedibus Curiae Metropolitanae Vilmensis.

Vilno, die 12 mensis Januarii 1932 a. Nr. 5481.

† Romualdus,

Archiepiscopus-Metropolita.

(L. S.)

A. Sawicki,
Curiae Cancellarius.

RUCH PERSONALNY.

Na mocy zarządzenia JE. Księdza Arcybiskupa - Metropolity Wileńskiego w składzie osobistym Duchowieństwa archidiecezji zaszły następujące zmiany:

Ks. Antoni Szyszko z diec. piń-

skiej zwolniony ze stan. wikariusza w Suchowoli, dn. 13.1. 32 r. Nr. 5506.

Ks. Wacław Maciulewicz z diecezji władystockiej, wik. w Dąbrowie, przeniesiony na wik. do Suchowoli, dn. 13.1. 32 r. Nr. 5508.

X. A. Sawicki
Kancel. Kurji.

ZARZĄDZENIA PRAWNO-PAŃSTWOWE.

W sprawie opodatkowania duchowieństwa.

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Nr. SF. 194/1.

Warszawa, dn. 15 kwietnia 1929 r.

Do J. E. Sekretarza Episkopatu Polski

w Warszawie, ul. Mokotowska Nr. 14 m. 7.

W związku z pismem z dnia 14 stycznia 1930 r. Nr. 24/30 w sprawie opodatkowania duchowieństwa, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wy-

jaśnia, że według § 2 p. 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 29 grudnia 1926 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrz-

trznym i Spraw Wojskowych w celu wykonania ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali (D. U. R. P. Nr. 12, poz. 95 z r. 1927), pomieszczenia mieszkalne, zajmowane przez duchowieństwo, podlegają podatkowi od lokali z wyjątkiem lokali urzędowych biskupów i duchowieństwa, pomieszczeń seminarjów duchownych, domów przygotowawczych dla zakonników i zakonnic, oraz domów mieszkalnych zakonników i zakonnic, składających ślubu ubóstwa. Klasztory zaś zakonników i zakonnic, nieskładających ślubów ubóstwa, są wolne od podatku od lokali tylko w wypadkach, gdy są zakładami dobroczynnymi, naukowymi i oświatowymi.

O ile chodzi o opodatkowanie gruntów, to duchowni, którzy nie opłacają państwowego podatku gruntowego, są również zwolnieni od opłacania dodatku komunalnego do państwowego podatku gruntowego,

gminnego podatku wyrównawczego (art. 1 ustawy z dnia 1 marca 1927 r. D. U. R. P. Nr. 27, poz. 208) i świadczeń drogowych w naturze (art. 30 i 31 ustawy z dn. 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych D. U. R. P. z r. 1921, Nr. 6, poz. 32), ponieważ wymiar wymienionych danin komunalnych opiera się na wymiarze państwowego podatku gruntowego. Natomiast co do specjalnych opłat i dopłat drogowych (art. 19 i 23 powołanej ustawy o budowie i utrzymaniu dróg publicznych), to duchowieństwo nie jest od nich zwolnione nawet w tych wypadkach, gdy nie opłaca państwowego podatku gruntowego, ponieważ wspomniane opłaty i dopłaty drogowe nie są dodatkami do podatku państwowego, lecz stanowią współudział zainteresowanych w kosztach utrzymania i budowy dróg.

(—) *Korsak*

Dyrektor Departamentu.

Notatka w sprawie opodatkowania duchowieństwa rzym.-kat., podatkiem wyrównawczym.

Zgodnie z ustawą z dnia 20 marca 1931 r. o samoistnym podatku wyrównawczym dla gmin wiejskich — gminom wiejskim przysługuje prawo pobierania samoistnego podatku wyrównawczego, między innymi także od gruntów i budynków duchownych i klasztornych — niezależnie od tego, czy grunty te są położone w województwach, w których grunty duchowne i klasztorne są wolne od państwowego podatku gruntowego. Wyjątek stanowią jedynie budynki i dobra, ściśle oznaczone w art. XV Konkordatu niepodlegające opodatkowaniu.

Co dotyczy podatku gruntowego, to o ile duchowieństwo rzym.-kat.

względnie osoby prawne Kościoła rzym.-kat. oraz ich majątek w myśl obecnie obowiązujących ustaw podatkowych korzystają ze zwolnień lub ulg podatkowych, to zwolnienia te i ulgi pozostają w mocy tak długo, póki dotyczące ustawy podatkowe nie zostaną w tym względzie odpowiednio zmienione co zostało stwierdzone przez Min. Spraw Wewnętrznych w piśmie okólnem do województw z dn. 3.VIII.1929 r., Nr. 163 (SF. 5191/2) w sprawie opodatkowania duchowieństwa rzym.-kat. na rzecz związków komunalnych.

Ustawa z dn. 20.III.31 r. ogłoszona została w Dz. Ustaw R. P. r. 1931 Nr. 27, pozycja 172.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Za wzorem Mędrców ze Wschodu.

„Ecce advenit dominator Dominus: et regnum in manu eius, et potestas, et imperium“. We Mszy św. na uroczystość Trzech Króli, albo raczej Objawienia Pańskiego, Kościół zapożycza do Introitu słów u Malachjasza proroka i woła: „Oto przychodzi panujący Pan: a królestwo w ręku Jego, i potęga, i panowanie“, a w kolekcie, rozradowany blaskiem gwiazdy, prowadzącej pogan do żłóbka Chrystusa-Króla, błaga o łaskę wpatrywania się kiedyś w Światło Życia, do którego przygotowaniem na ziemi jest wiara; w kanonie zaś nazywa ten dzień (jak Boże Narodzenie, Wielkanoc, Wniebowstąpienie i Zesłanie Ducha Św.) dniem najświętszym: „Communicantes et diem sacratissimum celebrantes, quo Unigenitus tuus in tua tecum gloria coaeternus, in veritate carnis nostrae visibiliter corporalis apparuit“; oraz podnosi go do godności najuroczystszych świąt — z oktawą uprzywilejowaną 2-go rzędu, gdy Boże Narodzenie ma oktawę uprzywilejowaną tylko 3-go rzędu, podobnie, jak Boże Ciało, prawie na równi z Wielkanocą i Zielonemi Świątkami. Jaka tego przyczyna?

Jeżeli się weźmie pod uwagę samą tylko adorację Mędrców ze Wschodu, jak się u nas, za przykładem Francji, wysuwa na pierwszy plan, to w tem niema nic szczególnego, a i sama nazwa „Trzech Króli“ nic zbyt wielkiego nie przypomina, ani nie jest uświęcona żadnem nadzwyczajnem zdarzeniem z dziejów naszego odkupienia. Jeżeli tedy Kościół tak ten dzień wyróżnia, ma w tem inne motywy i racje. Przedewszystkiem trzeba zaznaczyć, że my w w. XX, wychowani w skrajnym indywidualizmie, nie pojmujemy i nie możemy zrozumieć ducha pierwszych wieków chrześcijaństwa, nie pojmujemy tych uczuć i nastrojów, którymi byli owiani pierwsi wyznawcy Chrystusa, a których ślady pozostały we wspaniałej liturgji naszej, między innemi — w uroczystości Objawienia Pańskiego. Reformacki neopoganizm, z jego subiektywistycznymi poglądami, wionie wciąż między nami i zaraża nas, często wbrew naszej woli, i dlatego nieraz trzeba się mocno wstrząsnąć duchowo, by zrzucić naleciałości osławionej pogańskiej kultury, a wnikać w prawdziwy sens życia, podawany i wskazywany nam przez Oblubienicę Jezusa.

Pogański Rzym obchodził 6 stycznia pamiątkę trojakiego triumfu Augusta, władcy i organizatora rzymskiego cesarstwa. Kościół św., odnosząc wszystkie hołdy do Króla Pokoju, któ-

rego władza jest nieśmiertelna, a państwo granicami nie objęte, wielbi w tym dniu pamiątkę trzech tajemnic Bożo-Człowieczego życia Jego na ziemi: hołd, złożony Mu przez Mędrców, chrzest z ręki Jana w Jordanie i pierwszy cud w Kanie, jak to mówi antyfona w II Nieszporach i Officium infra octavam. Chrystus objawia swe bóstwo i posłannictwo nie tylko Maryi, jak przy zwiastowaniu, — narodowi żydowskiemu, jak przy narodzeniu, — ale światu całemu. Zbawienie jest dziełem Bożem, ale obejmując wszystkich ludzi, staje się dziełem socjalnem, społecznem, zbiorowem i uniwersalnem. Moment tedy społeczny i uniwersalny religji chrześcijańskiej podkreśla dziś Kościół, moment tak bardzo odczuwany i rozumiany, i przeżywany przez wiernych pierwszych wieków chrześcijaństwa, o których *Dzieje Apostolskie* w krótkich obrazowych, a tak wiele mówiących słowach się wyrażają: „*Mieli serce jedno i duszę jedną*“.

„O admirabile commercium: Creator generis humani animatum corpus sumens, . . . largitus est nobis suam Deitatem“! O dniu pełen chwały, zwracający narody wszechświata ku prawdziwemu Jeruzalem! O miłosierdzie Boże, iż wejrzał na siedzących w cieniu śmierci i obciążonych zbrodniami! O miasto nowe, rozszerzające i wydłużające w nieskończoność swoje granice murów dla objęcia, jak fale napływających, obywateli! O Rzymie, ukochana Matko nasza, drgająca szczęściem w swem łonie z powodu ustawicznych narodzin duchowych swych dzieci! O Królu-Chryście, powiedź wzrokiem dokoła, a obacz, jak w osobie trzech Mędrców cała ludzkość nanowo w Tobie się rodzi! O Królowo wszystkich Świętych, wyciągnij ku nam święte macierzyńskie swe dłonie z Najświętszą Dzieciną i w osobie Mędrców ze Wschodu przygarńnij do piersi swojej nowe swe dzieci, przynoszące mirę wiary, kadzidło nadziei i złoto miłości pod stopy Twojego Syna, a naszego Króla! O prawdziwie „najświętszy“ dniu, w którym „omnes de Saba veniunt aurum et thus deferentes et laudem Domino annuntiantes“!

Niech się zżymają mocy piekielne w swoim zaciętym gniewie, bo już kres panowania ich nadszedł! Niech zadrży księżę ciemności, bo światłość na horyzoncie już weszła i święcić będzie odtąd nad pokoleniami wszystkiemi! Niech zadrżą wysłańcy piekła — Nerony i Kaliguly, Juljusze i Henryki, Callesy i Staliny, współczesne Herody i Piłaty! Słowo bowiem ciałem się stało, a Epifania zwiastuje światu całemu zjawienie się Boga na ziemi i nie ulegające żadnej wątpliwości królowanie Chrystusa nad nim. W tem święcie mieszczą się po części Zwiastowanie, Boże Naro-

dzenie i wszystkie objawienia Chrystusa, jako Boga-Człowieka, ale szczególnie się podkreśla i silnie zaznacza publiczny, powszechny i społeczny charakter Boskiego objawienia — Boskiego Chrystusowego — królewskiego panowania Jezusa — jest, rzecz można, drugie święto Chrystusa-Króla (z pierwszych wieków chrześcijaństwa) o charakterze misyjnym.

Zobaczywszy światłość prawdziwą, nie wracajmy do ciemności, ale za przykładem Mędrców ze Wschodu, szerzymy królowanie Chrystusa nad narodami! Tak mało u nas powołań prawdziwie kapłańskich — apostolskich — zakonnych — misyjnych, że aż wstyd choćby takiej osławionej Francji. Podobno boimy się, że za dużo będzie kapłanów i misjonarzy. Tymczasem Chrystus wciąż się uskarża: „*Messis quidem multa, operarii autem pauci!*“ Czy poruszamy te tematy na ambonie? A szczególnie, czy pamiętają o tem kss. Katecheci? Wobec uroczystego święta Epifanii warto o tem przypomnieć! „*Ecce advenit dominator Dominus: et regnum in manu eius et potestas, et imperium!*“; tymczasem „*operarii eius pauci!*“. Warto o tem mówić członkom naszych stowarzyszeń misyjnych, szczególnie młodocianym rycerzykom Chrystusowym, by się odnieśli do sprawy Jego nie tylko uczuciowo, ale i rzeczowo, a może niejedno ziarenko padnie i na dobrą urodzajną glebę..

X. M. S—o.

Nowa ustawa przeciwalkoholowa.

Tytuł całkowity tej ustawy jest następujący: „Ustawa z dnia 21 marca 1931 r. o ograniczeniu w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych“ (*Dziennik Ustaw* 3.VI. 1931 r., Nr. 51, poz. 423).

Główne postanowienia tej ustawy są następujące:

Art. 2 powiada, że ograniczeniom w sprzedaży i podawaniu w lokalach i miejscach publicznych podlegają napoje, zawierające więcej, niż 4,5° alkoholu (dawniej 2½°). Art. 3 określa ilość miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych w całym Państwie, nie licząc bufetów stacyjnych, na statkach i wagonów restauracyjnych, na 20.000.

Rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy z dnia 30.VII. 1931 r. dla województw, mających związek z naszą archidiecezją, podało normy następujące: woj. wileńskie — 425 miejsc sprzedaży, białostockie — 600 i nowogródzkie — 75 (dawniej 1 miejsce na 2.500 mieszkańców).

Najważniejszy art. 4 zakazuje sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

a) w pociągach, na całym obszarze zabudowań kolejowych i przystani statków, z wyjątkiem wagonów restauracyjnych i restauracyj kolejowych pierwszej i drugiej klasy na stacjach węzłowych, końcowych i granicznych, oraz bufetów kolejowych na stacjach końcowych i granicznych. W bufetach więc trzeciej klasy, na stacjach pośrednich, nie będących ani końcowymi, ani granicznymi, ani węzłowymi, alkoholu sprzedawać ani podawać nie wolno.

Rozporządzenie wykonawcze do tego artykułu zabrania podawać napoje alkoholowe do pociągów i wogóle poza lokal restauracyjny, względnie bufetowy; również i wagon restauracyjny nie może podawać tych napojów poza swój obręb. Sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przez wspomniane zakłady kolejowe są wzbronione po upływie pół godziny po odejściu lub przybyciu ostatniego pociągu osobowego i wcześniej, niż za godzinę przed przyjściem lub odejściem pierwszego pociągu osobowego rano. Wagon restauracyjny może wydawać te napoje dopiero po upływie 15 minut od chwili odejścia pociągu ze stacji wyjściowej i winien zaprzestać wydawania na 15 minut przed przybyciem na stację końcową. W portach lotniczych i na stacjach autobusowych sprzedaż alkoholu jest bezwzględnie wzbroniona.

b) Zakazana jest sprzedaż alkoholu na całym obszarze zabudowań koszarowych i w obozach wojskowych, z wyjątkiem kasyn wojskowych, o ile na to władze wojskowe zezwolą.

c) Nie wolno sprzedawać alkoholu na całym obszarze zabudowań fabrycznych, w pomieszczeniach straży ogniowej oraz w lokalach i w miejscach, przeznaczonych do ćwiczeń sportowych i gimnastycznych z wyjątkiem wypadków, w których te lokale użyte będą na urządzenie zabaw lub przedstawień.

d) W domach ludowych oraz w pomieszczeniach i miejscach, w których odbywają się przetargi publiczne, — przez czas tych przetargów.

e) Na czas wyborów, poboru wojskowego, mobilizacji, zaprowadzenia sądów doraźnych, stanu wyjątkowego, tłumnych zebrań ludności, w dni wypłat robotnikom od godz. 14-ej — władze administracyjne mogą zakazać wyszynku napojów alkoholowych.

f) Wyszynk alkoholu zabroniony jest w lokalach, oddanych do użytku służby publicznej.

g) W dni świąteczne ograniczenie obowiązuje tylko od godziny 6-ej do 14-ej.

Jak widzimy z powyższego, nowa ustawa ograniczenia

znacznie umniejszyla. Wprowadziła alkohol na koleje, do kasyn wojskowych, prawie zniosła ograniczenia świąteczne, nie mówi o zakazie na czas targów, jarmarków, festów, pielgrzymek, misyj.

Art. 5 wymaga, aby odległość miejsc detalicznej sprzedaży od zewnętrznych granic budynków, w których mieszczą się kościoły, klasztory, szkoły, zakłady naukowe i wychowawcze, sądy, więzienia, dworcy i stacje kolejowe, przystanie statków, koszary, zakłady, zatrudniające więcej, niż 50 robotników, cmentarze — wynosiła nie mniej 100 metrów. Na wyjątki zezwala prezes Izby Skarbowej w porozumieniu z wojewodą. Na czas trwania transportów wojskowych władze mogą zabronić wyszynku na kolejach i w odległości 1000 metrów od zewnętrznych granic budynków koszarowych i stałych obozów wojskowych.

Art 6. powiada, że gminy miejskie i wiejskie władne są w obrębie swoich granic uchwalić całkowity zakaz sprzedaży napojów alkoholowych, zawierających więcej, niż 4,5° alkoholu. Uchwała taka powinna zapaść w drodze głosowania powszechnego mieszkańców gminy zwykłą większością głosów, przy udziale przynajmniej połowy uprawnionych do głosowania. Uprawnionym do głosowania jest mieszkaniec gminy, posiadający czynne prawo wyborcze do Sejmu. Głosowanie to może zarządzić zarząd gminy albo z własnej inicjatywy na skutek uchwały powziętej większością głosów, przy obecności $\frac{2}{3}$ członków zarządu gminy, albo na żądanie pisemne przynajmniej $\frac{1}{10}$ części mieszkańców gminy. Szczegółowy sposób głosowania podaje rozporządzenie wykonawcze do ustawy z dn. 30 lipca 1931 r. w §§ 16—28. Uchwała o zakazie może wejść w życie nie wcześniej 9 miesięcy od chwili jej powzięcia.

Art. 8 zakazuje sprzedaży, podawania do spożycia w lokalach i miejscach publicznych napojów, zawierających jakiegokolwiek ilości alkoholu (a więc i niżej 4,5°) nieletnim do lat 21, uczniom wszelkiego rodzaju szkół niższych i średnich bez względu na ich wiek, innym spożywcom za zboże lub inne wytwory gospodarstwa wiejskiego, na pokrycie zobowiązań lub za wykonaną pracę.

W art. 9 ustawa zaznacza, że nie można dochodzić w drodze skargi należitości skredytowanych za napoje alkoholowe i że umowy zastawu i poręki, zawarte w celu zabezpieczenia takich należitości, są prawnie nieważne.

Postanowienia karne obejmują art. 10—19 i są dość surowe; grzywna sięga do 300 zł., areszt zaś do 2 tygodni, a przy powtórzeniu się przestępstwa grzywna może dojść do 500 zł., areszt zaś do 4 tyg.

Art. 11 mówi, że kto w stanie nietrzeźwości, zachowaniem się swoim daje powód do publicznego zgorszenia, tudzież, kto w stanie nietrzeźwości znajduje się w miejscu publicznym, bez względu na swoje zachowanie, podlega wyżej wskazanym karom.

Art. 20 mówi, iż do orzekania o czynach przestępczych powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

X. J. Matulewicz.

KRONIKA KOŚCIELNA.

I. Archidiecezjalna.

Święta Papieskie.

W dd. 6 i 12 lutego wypadają dwie główne uroczystości Jego Świętobliwości Ojca św. Piusa XI: obiór i koronacja. Wobec tego, że w tym roku wypada dziesięciolecie rządów Ojca św., uroczystości te należy obchodzić z większą okazałością, przeznaczając na obchody same rocznice lub dni niedzielne, jak to nakazuje zarządzenie JE. Ks. Arcybiskupa-Metropolity w poprzednim zeszycie. Poza nabożeństwami w kościołach, po uprzednim zapowiedzeniu z ambon ludowi, oraz wygłoszeniu odpowiednich kazań, należy urządzić obchód poza kościołem. Za temat przemówień na zebraniach możnaaby obrać encykliki Ojca św., jak np. o małżeństwie chrześcijańskim, wychowaniu, kwestji robotniczej, pomocy ofiarom kryzysu gospodarczego i t. p. Dla należytego przeprowadzenia tego rodzaju obchodów, należy odpowiednio przygotować parafjan, stowarzyszenia i młodzież szkolną.

Uroczystość J.E. Księdza Arcybiskupa-Metropolity.

Dnia 7 lutego rb. przypada dzień imienin JE. Księdza Arcybiskupa-Metropolity.

Adoracja Najśw. Sakramentu przez księży m. Wilna.

D. 7 stycznia rb. o godz. 7 wiecz. odbyła się w kościele seminaryjnym godzina adoracji Najśw. Sakramentu przez księży m. Wilna, z JE. Księ-

dzem Arcybiskupem-Metropolitą na czele. W adoracji wzięli udział wszyscy niemal księża z m. Wilna, z małemi wyjątkami, oraz kilku księży z poza miasta. Następną adoracją odbędzie się w pierwszy czwartek m. lutego, tj. 4 lutego rb., o tej samej godzinie również w kościele seminaryjnym.

Księża Jubilaci.

W roku bieżącym *50-lecie kapłaństwa* obchodzi ks. Dominik Jarosz (emeryt zamieszkały w Wilnie, ul. Wiwulskiego 11).

25-lecie kapłaństwa obchodzą: ks. Paweł Bagiński prob. w Wiszniewie, ks. Józef Gliński emeryt, ks. Franciszek Hrynkiewicz prefekt emerytowy w Grodnie, ks. Stanisław Klimm prob. w Mosarzu, ks. Piotr Kraujalis prof. Sem. Duch., ks. kan. dr. Zygmunt Lewicki pref. Sem. Naucz. w Wilnie, ks. Józef Marcinkiewicz prob. i dziekan w Krynkach, ks. Edward Mikołajun pref. gimnaz. w Białymstoku, ks. Adam Ostrowski prob. w Niewodnicy, ks. Władysław Sadowski prob. w Łuczaju, ks. Jan Siemaszkiewicz, prob. w Dukaszach Pijarskich, ks. Stanisław Śmiałowski pref. Semiu. Naucz. w Słonimie, ks. Bolesław Teżyk prob. i dziekan w Parafjanowie, ks. Jan Skrodis pref. w Święcianach, ks. Edward Zdanowicz prob. w Jelnie, ks. Tomasz Żebrowski prob. w Sobotnikach, ks. Jan Żytkiewicz prob. w Niestaniszczach.

Wszystkim P-nym Jubilatam Redakcja składa serdeczne życzenia.

Misje wewnętrzne.

Rada Archidiecezjalna Pob. Stow. dla Mis. Wewn., powiadamiając Przewielebnych Księży Proboszczów i Rektorów Kościołów o tem, że z początkiem br. zostało otworzone konto (Nr. 181.283) w P. K. O., najuprzejmiej prosi o przesyłanie pieniędzy na Misje Wewn. tylko przez P. K. O. O ileby zaś, w braku czeków drukowanych, wypadło takowe wypełniać odręcznie, to oprócz Nr. (181.283), w rubryce „właściciel konta“ należy wypisać: „Pobożne Stowarzyszenie dla Misyj Wewnętrznych w Archidiecezji Wileńskiej pod wezwaniem Matki Boskiej Ostrobramskiej Wilno“. *R a d a.*

Sekcja Literacko - Propagandowa przy Akcji Katolickiej.

Dnia 12 stycznia br. odbyło się z inicjatywy archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej w Wilnie zebranie organizacyjne literatów, dziennikarzy i publicystów katolickich, działających na terenie wileńskim. Na zebraniu byli obecni między innymi: pp. prof. dr. Marjan Zdziechowski, prof. dr. Stefan Glaser, prof. dr. Stanisław Cywiński, prezes Archid. Inst. Akcji Kat. dyr. Stanisław Białas i in. Referat programowy wygłosił p. prezes Białas. W wyniku dyskusji nad wymienionym referatem, zorganizowano przy Archidiec. Instytucie Akcji Katolickiej stałą sekcję propagandowo-prasową. Na posiedzeniu Sekcji omówiono wyczerpująco sprawę ogólnopolskiego zjazdu pisarzy katolickich w Warszawie i postanowiono delegować na powyższy zjazd przewodniczącego zebrania, p. prof. dr. St. Cywińskiego.

Bazylika Metropolitalna.

Zamierzone roboty restauracyjne w Bazylice, wstrzymane z powodu Świąt, podjęto na nowo w pierwszych dniach stycznia; obecnie w dalszym ciągu badane są fundamenty,

jak również doprowadzane są do porządku wykryte liczne krypty pod Bazyliką. W jednej z krypt, zgodnie z uchwałami Kapituły Metropolitalnej, mają z czasem spocząć zwłoki ś. p. Arcybiskupa Karola Hryniewickiego, b. Biskupa wileńskiego. W bieżącym roku zostaną też wmurowane w Bazylicę tablice pamiątkowe po ś. p. Biskupie Adamie Krasieńskim i ś. p. Arcybiskupie Wincentym Kluczyńskim. Tablice już są w robocie.

Seminarjum Metropolitalne.

Wykłady w Seminarjum po świętach Bożego Narodzenia rozpoczęły się dnia 9 stycznia 1932 r. — Liczba alumnów, mających święcenia przedstawia się tak: mających tonsurę—1, cztery mniejsze święcenia—31, diakonat—21. Na ostatnim kursie jest obecnie 24 alumnów; należy oczekiwać, że tyłuż będziemy mieli nowych kapłanów.

Kapituła Metropolitalna.

Dnia 12 stycznia rb. odbyło się kolejne posiedzenie Kapituły Metropolitalnej Wileńskiej pod przewodnictwem ks. Prałata Jana Sadowskiego, który zastępował w tej roli jeszcze dotąd chorego ks. Prałata-prepozyta Jana Hanusowicza. Na posiedzeniu omawiano sprawę remontu Bazyliki oraz realizacji dawno powziętej uchwały sprowadzenia do Wilna zwłok ś. p. księdza Arcybiskupa Hryniewickiego.

Dzieło Matki Boskiej powołań.

Dnia 13 stycznia rb. odbyło się posiedzenie Zarządu Dzieła Matki Boskiej powołań, na którym uchwalono, pomiędzy innymi, zwrócić się do P.W. Duchowieństwa archidiecezji z prośbą o współpracę.

Doroczny Zjazd Koła Księży Prefektów.

Dn. 23.XII.31 r. odbył się w Wilnie doroczny Zjazd Archidiecezjalnego

Koła XX. Prefektów. Zjazd zagałę w zastępstwie chorego prezesa, ks. kan. Lucjana Chaleckiego, vice - prezesa Koła, ks. Józef Alchimowicz. Na przewodniczącego zaproszono ks. Władysława Araszkiewicza z N.-Wilejki, a na sekretarza ks. Wacława Siekierkę — ze Święcian. Obecnych księży prefektów 18. Po przyjęciu protokołu z ostatniego walnego Zjazdu, ks. Józef Alchimowicz podał sprawozdanie z rocznej działalności Koła.

Ze sprawozdania wynika, iż Koło liczy 42 członków i odbyło 12 zebrań. Jest to tylko część księży pracujących w szkolnictwie. Zjazd wyraża życzenie, aby każdy ksiądz prefekt należał do Koła. W niektórych diecezjach sprawa należenia do Koła uporządkowana jest statutami synodalnymi. Nasz Synod również wypowiedział się za tem. W ten sposób praca w Kole odbywać się może w ramach bardziej ustalonych.

Porządek dzienny Zjazdu uwzględnił tak sprawy duszpasterstwa szkolnego, jak wychowawcze. Zjazd stwierdził, iż prawie we wszystkich gimnazjach i seminarjach nauczycielskich oraz zawodowych szkołach istnieją Sodalicje, które są naturalnym ośrodkiem życia religijnego w szkole.

Zebrani wyrażają życzenie, aby księża prefekci otoczyli większą opieką harcerstwo, niż dotąd było, a Sodalicje winny się zbliżyć do bratniej organizacji, z którą tyle mają wspólnych celów. Dla młodszych klas gimnazjalnych oraz działwy szkół powszechnych uznano za najodpowiedniejszą organizację Krucjatę Eucharystyczną, której generalnym sekretarzem na Polskę jest ks. Józef Bok T. J. (*Kraków—Kopernika 26*).

Niektórzy księża prefekci zwracają uwagę Zjazdu na szerzenie wśród młodzieży, szczególnie żeńskiej, kółek antropozoficznych z ćwiczeniami eurytmicznymi. Akcję tę pro-

wadzi szereg osób, pracujących w szkolnictwie zawodowym. Nie są to objawy zdrowe i należy je zwalczać gdyż podkopują moralność, wprowadzając niewłaściwy kult ciała. Nowoczesne tańce coraz bardziej znajdują przyjęcie wśród młodzieży z chwilą, gdy dyrekcje szkół przestały przeciwdziałać, a przeciwnie—zaczęły popierać.

W dziedzinie nauczania Zjazd zaleca księżom prefektom wprowadzać czytanie Pisma Św. — zwłaszcza Ewangelij w starszych klasach gimnazjalnych i seminarjach nauczycielskich oraz lekturę religijną, z której należy żądać sprawozdań pisemnych. Za pożądaną lekturę można uważać: „Wieczory nad Lemanem“ — ks. Morawskiego, „Chrystus a życie ludzkie“, „Wiara i życie“ — Foerстера, „Roczniki katolickie“, „Tajemnice Bytu“ — Teofila Moreux.

W końcu skarbnik, ks. Piotr Rynkiewicz, odczytał sprawozdanie kasowe, z którego wynika, iż saldo dodatnie wyraża się 327 zł. Wyjaśnił skarbnik również, iż szereg księży prefektów, obecnie na stanowiskach parafjalnych, nie wniósł zaległych składek, czem wyrządził krzywdę materialną Kołu, które za nich wpłacało składki do kasy Głównego Zarządu Kół Diecezjalnych w Warszawie. Zjazd prosił ks. Rynkiewicza upomnieć się o swoją należność ostatni raz, a gdyby to nie poskutkowało, postanowił bonifikować owe długi.

Następny Zjazd postanowiono odbyć we wrześniu 1932 r. i modlitwą zakończono. X. J. A.

Koło księży abstynentów.

Koło Księży Abstynentów podaje sprawozdanie ze swej działalności w r. ub. Działalność tę najlepiej charakteryzuje zestawienie rachunkowe, które przedstawia się jak następuje:

Składki członków Koła	zł. 163,—
Kurja przekazała Kołu	" 900,—
Pozostałość z r. 1930	" 346,10
Przychód ogółem	zł. 1.409,10

Pozycje rozchodowe są następujące:

Pisma abstynenckie <i>Świt</i> , <i>Przyjaciel Trzeźwości</i> i <i>Młódzież Abstynencka</i>	zł. 181,—
Składka do Centrali w Poznaniu	" 44,—
Propaganda za pomocą druków	" 647,47
Dla kółek abstynenckich przez Z. M. P.	" 200,—
Administracja (papier, poczta)	" 25,15
Pozostałość kasy	" 311,48

co się bilansuje sumą . zł. 1.409,10

Członków czynnych posiada Koło 29.

Po wszelkie informacje, dotyczące się spraw przeciwalkoholowych i abstynenckich oraz z zapotrzebowaniami pomocy wszelkiego rodzaju do walki z alkoholizmem, prosimy zwracać się pod adresem niżej podpisanego sekretarza Koła: *Holszany, pow. oszmiański, X. Jan Matulewicz.*

II. Krajowa.

Polska pielgrzymka narodowa na Kongres Eucharystyczny w Dublinie.

Od 22 do 26 czerwca 1932 r. odbędzie się w Dublinie, stolicy Irlandji, 31-szy Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny, który zgromadzi przedstawicieli wszystkich narodów katolickiego świata. Polską pielgrzymkę na Kongres organizuje ks. dr. St. Janicki (*Poznań, Ostrow Tumski* 1) Program pielgrzymki przewiduje wyjazd 15 czerwca 1932 r., powrót — 1-go lipca. Prócz czterodniowego pobytu w Dublinie program obejmuje zwiedzenie Lisieux i Londynu. Koszta pielgrzymki wyniosą od 600 do 1200 zł. Stronę techniczną powierzono

Polskiemu Biuru Podróży „Frankopol”.

Wycieczka nauczycielstwa do Włoch.

Sekcja naukowo-wycieczkowa wileńskiego oddziału okręgowego Stowarzyszenia Chrześcijańsko-Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych urzędująca na wiosnę 1932 r. trzytygodniową wycieczkę do Italji w czasie feryj wielkanocnych, od 23 marca do 12 kwietnia 1932 r. Uczestnicy zwiedzą Rzym z okolicą, Neapol (z wycieczką do Pompei, na Wewzuwusz, Capri, Sorrento), Sycylię, Florencję, Padwę, Wenecję i Wiedeń z Kahlenbergiem (w drodze powrotnej). Wycieczka ma zapewnioną specjalną audjencję u Ojca św. Koszta wycieczki obliczone są bardzo ekonomicznie i wyniosą ok. 900 zł. od osoby. Zapewnieni są przewodnicy polacy. W wycieczce mogą brać udział osoby i z poza sfer nauczycielskich.

Zgłoszenia przysyłać pod adresem Sekcja Wycieczkowa Stow. Naucz., Równe, ul. 3 Maja 108, do 10 lutego 1932 r. wraz z zadatkiem 200 zł. od osoby. Zgłoszenie bez zadatku nie jest dla Sekcji zobowiązujące. Na odpowiedź należy dołączyć znaczek za 50 gr.

Druchny S.M.P. na rekolekcjach zamkniętych.

Diecezjalny Sekretariat Związku Stowarzyszeń Młódzieży żeńskiej zorganizował w Przemyśle trzydniowe rekolekcje zamknięte i 6-ciodniowy kurs instruktorski od 5—16 grudnia dla druchen S.M.P., powołanych z poszczególnych stowarzyszeń. W jednym i drugim wzięło udział 38 dziewcząt. Celem rekolekcji było pewne przerobienie wewnętrzne i przygotowanie przyszłych instruktoerek z łona samych stowarzyszeń. Rekolekcje odbywały się w murach internatu ss. Felicjanek.

Dom Sodalicyjny we Lwowie.

W marcu 1931 r. powstało we Lwowie Towarzystwo budowy domu sodalicyjnego „Marianum“. Dom Sodalicyjny będzie nie tylko ośrodkiem ruchu maryjańskiego we Lwowie i na Kresach Wschodnich, lecz także ogniskiem kultury katolickiej, jak również centrum akcji społecznej, i dlatego ma prawo liczyć na pomoc całego kraju (Adres: *Lwów, pl. Trybunalski, 2 „Marianum“*).

Po wizycie „ad limina Apostolorum“.

Dn. 15 grudnia powrócił z Rzymu JE. Ks. Włodzimierz Jasiński, Biskup Sandomierski. Powracającego Pastora powitali na dworcu kolejowym przedstawiciele władz i wojskowości, oraz wszyscy księża miasta Sandomierza z kapitułą katedralną na czele. Następnego dnia odbyło się uroczyste powitanie Księdza Biskupa w pałacu biskupim. W imieniu zebranych księży i alumnów przemówił ks. prałat Rewera dziekan kapituły. Odpowiedział Ksiądz Biskup, wskazując na korzyści, jakie się wynosi z posłuchań u Niemiestnika Chrystusowego i z podróży do Stolicy Chrześcijaństwa. Po skończonem przemówieniu, Ksiądz Biskup udzielił obecnym apostołskiego błogosławieństwa.

Akcja dobroczynna w diecezji łódzkiej.

Dzięki wysiłkom JE. Ks. Biskupa Dr. W. Tymienieckiego, pomoc dla bezrobotnych i najbiedniejszych w diecezji łódzkiej zakreśla szerokie kręgi. Akcja niesienia pomocy najbiedniejszym, obejmująca całą diecezję, w szczególniejszy sposób roztacza opiekę nad m. Łodzią oraz przemysłowemi ośrodkami diecezji, jak Piotrkowem, Pabjanicami, Zgierzem, Tomaszowem, Łaskiem i t. p., gdzie zostały otwarte kuchnie, w których są wydawane obiady najbiedniejszym oraz okazywana pomoc w dostarcza-

niu odzieży i materiału opałowego. W samej Łodzi uruchomiono 12 kuchni, które wydają przeszło 3000 obiadów dziennie. Dziesięć kuchni przeznaczonych jest na wydawanie obiadów dla dorosłych, z pozostałych dwóch, jedna wydaje obiady niezamężnej inteligencji, druga zaś wyłącznie przeznaczona dla dożywiania dziatwy.

Rekolekcje zamknięte.

Z uznaniem trzeba podnieść inicjatywę ks. superjora Boka, rektora Domu rekolekcyjnego w Dziedzicach, zmierzającą do odnowienia tradycji rekolekcyj zamkniętych dla panów z inteligencji. W serji listopadowej wzięło udział 35 panów, w tem 1 docent uniwersytetu, 8 profesorów gimnazjalnych, 6 inżynierów, 1 lekarz i t. d. Należy się spodziewać, że gościnny Dom dziedzicki coraz częściej skupiać będzie elitę katolicką na zbawienne przeszkolenie wewnętrzne.

Ogólnopolski Zjazd Pisarzy Katolickich.

W niedzielę, dn. 17 stycznia rb., odbył się w Warszawie ogólnopolski Zjazd Pisarzy Katolickich. W Zjeździe wzięło udział około 400 dziennikarzy, publicystów i literatów katolickich. Zjazd uchwalił szereg rezolucyj oraz postanowił założyć specjalną organizację.

III. Zagraniczna.

Nowy prezydent Papieskiego Instytutu Wschodniego.

Ojciec św. zamianował prezydentem Papieskiego Instytutu Wschodniego Emila Hermana T. J., dotychczasowego profesora prawa wschodniego w tym samym Instytucie. Dotychczasowy prezydent Instytutu, Mgr. d'Herbigny, zamierza zająć się obecnie wyłącznie sprawami Papieskiej Komisji „Pro Russia“, na czele której stoi.

Ateneum Papieskie.

W związku z Konstytucją „Deus scientiarum Dominus“, Ojciec św. postanowił wznieść wielki gmach Ateneum papieskiego, który stanie obok bazyliki Laterańskiej, na terytorjum, posiadającym przywilej eksterytorjalności. W gmachu Ateneum znajdą pomieszczenie wydziały filozoficzny, teologiczny oraz prawny. Olbrzymia aula będzie mogła pomieścić tysiąc słuchaczy. Wszystkie gabinety naukowe posiadać będą najbardziej nowoczesne urządzenia dla wyższych studjów. W ten sposób Ateneum papieskie stanie się wzorem zakładu uniwersyteckiego, zgodnie z założeniami wymienionej powyżej Konstytucji papieskiej.

Cudowne uzdrowienie w Lourdes.

Wśród wielu uzdrowień w Lourdes, jedno zwłaszcza zwraca szczególnie uwagę, mianowicie uzdrowienie Antoniny Siere z miejscowości Cruzy. Antonina Siere cierpiała na nieuleczalną chorobę żołądka, kiszek i nerek, z czego nagle uzdrowioną została w Lourdes w dniu 8 października 1930 r. Dr. Baral, lekarz specjalista, który opiekował się chorą i już po jej cudownem uzdrowieniu poddał ją całorocznej ścisłej obserwacji lekarskiej, wydał wreszcie orzeczenie, w którym stwierdza, że „pani Siere na podstawie klinicznych i radiologicznych badań jest zupełnie zdrowa“, że „uzdrowienie, jakie nastąpiło nagle w Lourdes w dniu 8. X. 1930 r., jest całkowite, przyczem choroba nie wykazuje tendencji do recydywy“. Dalej dr. Baral stwierdza, że uleczenie „nie jest możliwe do wytłumaczenia z punktu widzenia lekarskiego, ponieważ nastąpiło w warunkach biologicznie anormalnych“. Podobnej treści orzeczenie wydał również Urząd badań lekarskich w Lourdes.

Hiszpanja swemu duchowieństwu.

Pierwsze zbiórki po parafjach hiszpańskich na rzecz pozbawionych subwencji rządowych kościołów i duchowieństwa dały rezultaty, przechodzące najśmielsze oczekiwania. Wielu biskupów oświadcza, że z uzyskanych funduszy, po pokryciu koniecznych wydatków kościelnych, można będzie spore jeszcze sumy zużyć na cele charytatywne. Trudno zrozumieć, dlaczego też sama ludność pozwala mętom bezbożniczym dyktować sobie prawa i narzucać niewolę i barbarzyństwo brudów bezbożności?

Nowe represje władz meksykańskich przeciw Kościołowi.

Po dniu 12 grudnia, który był w Meksyku, jak wiadomo, poświęcony uroczystościom 400-lecia objawienia się N. M. P. i który stał się dniem wspaniałej manifestacji katolicyzmu w Meksyku, nastąpiła fala nowych represyj, dotyczących w pierwszej linii tych, co wzięli bezpośredni udział w uroczystościach. Orkiestrę wojskową, która grała w Bazylice, rozwiązano, wszystkich urzędników państwowych, biorących udział w nabożeństwach i obchodach, usunięto ze stanowisk, podobnie jak i tych, co w dniu uroczystości ozdobili swe domy.

Poważna zdobycz Teresy Neumann.

Według *Schoenere Zukunft*, dnia 20 grudnia r. z. dr. Fr. Gerlich, autor olbrzymiej książki o stygmatyce z Konnersreuth, przeszedł z luterstwa na łono Kościoła katolickiego.

Drukowano za zezwoleniem
JE. Księdza Arcybiskupa-Metropolity.

Redaktor i Wydawca:

Ks. LEON ŻEBROWSKI

Kan. Kap. Metropol.